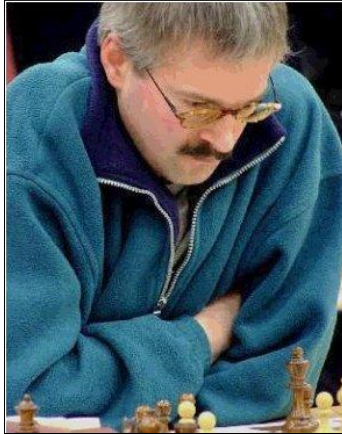

Specialiteit Leon Muys: scheidsrechter

Op het gebied van schaken zijn er veel mogelijkheden. Een schaker kan zich specialiseren op het gebied van organiseren, besturen, journalistiek, analyses, eindspelstudies, probleemcomposities, etcetera etcetera. Leon Muys uit Nuth heeft zich ook op een deelgebied gespecialiseerd. Hij is International Arbiter. Hij leidt tal van topduels in de competitie, kampioenschappen en toernooien.

De 36-jarige Muys stapte 'n kleine twintig jaar geleden voor het eerst bij een vereniging binnen: de Heerlense schaakvereniging. Hij fietste elke vrijdagavond vanuit Nuth naar het clublokaal, maar dat had hij er graag voor over. De Heerlense SV was de eerste club in een serie die zou volgen, want Muys werd daarna bij nog meer verenigingen een bekend gezicht. Dat switchen had vooral te maken met zijn werk. Toen hij werk kreeg in Groningen, werd hij lid bij het Groningse Unitas. Nadat hij werk kreeg in Zwitserland, werd hij lid bij de Zwitserse vereniging Sion, die hem meteen ook als bestuurslid strikte. Tijdens zijn Zwitserse periode was Muys ook lid van Hoensbroek/Max Euwe, "vooral ook omdat ik mijn Hollandse licentie wilde houden", zegt hij. Na zijn terugkeer naar Nederland, november 2001, sloot hij zich aan bij de vereniging Mook omdat die in de buurt van Nijmegen ligt. In Nijmegen heeft hij werk als analist in het universiteitsziekenhuis. Hij speelt zowel intern als extern bij Mook. Mook komt uit in de tweede klasse van de OSBO-competitie. Deze competitie wordt, in tegenstelling tot de competitie in Limburg, op doordeweekse avonden gespeeld. Hoe ervaart Muys dat? "Het heeft z'n voor- en nadelen. Als je doordeweek een uitwedstrijd hebt en wat verder weg moet, kom je zeer laat thuis. Maar daar staat

* Leon Muys, niet alleen schaker maar ook vaak arbiter

tegenover dat je het weekeinde vrij hebt." Doordeweek woont Muys in Groesbeek. In het weekeinde "zakt hij af" naar het zuiden en vertoeft hij bij zijn ouders in Nuth. Wat voor 'n enthousiast schaker hij is, blijkt wel uit het feit dat hij ook dan veel met schaken bezig is. Hij heeft nog een tweede vereniging, Fianchetto in Vaals, en hij is in de weekends vaak deelnemer aan toernooien en kampioenschappen.

Cursussen.

Behalve dat hij de stukken hanteert, is hij ook vaak actief als wedstrijdleider en arbiter. "Ik interesseer me sterk voor reglementen en ben in 1983 mijn eerste cursus gaan volgen", zegt Muys, die daar ook toe kwam omdat hij merkte dat hij als schaker toch geen ster zou worden. "Dan ga je je toeleggen op iets anders. In mijn geval is dat het scheidsrechteren, organiseren en besturen geworden." Hij doorliep drie cursussen: Wedstrijdleider A, Wedstrijdleider B en Nationaal Arbiter. Van het een kwam het ander. Langzaam maar zeker breidde deze hobby zich steeds meer uit. Muys werd veel gevraagd, het ging hem goed af en hij schepte er plezier in.

Internationaal Arbiter.

In 1999 ging hij verder voor de titel van International Arbiter, die aan een nationale arbiter kan worden toegekend als hij op een internationale stage op vier evenementen een goede beoordeling (van een collega-

arbiter) heeft gekregen. Muys ging hiervoor naar het Open NK in Dieren, het Open Amerikaans kampioenschap (485 deelnemers), een groot toernooi in Italië en het "Toernooi van de Toekomst" in Den Bosch. In 2000 benoemde het FIDE-congres in Istanbul hem tot Internationaal Arbiter.

Geruisloos.

Wie / wat is een goeie arbiter? Muys: "Het moet eigenlijk zo zijn dat de spelers heel goed weten dat hij er is, maar het niet merken. Je probeert de wedstrijd zo geruisloos mogelijk te laten verlopen, maar als iemand problemen maakt ben je er en grijp je in." Een recent voorbeeld van zo'n ingrijpen is het kampioenschap van Nieuw-Zeeland, dat Muys in december 2001 als hoofdarbiter leidde. De voorzitter van de Nieuw-Zeelandse schaakbond gedroeg zich onsportief ten opzichte van zijn tegenstander, de vice-voorzitter van de bond, na een nederlaag. Zo gaf hij hem geen hand en beschuldigde hem. Muys zette hem uit het toernooi. De kwestie rond de voorzitter deed veel stof opwaaien: de voorzitter was immers uit zijn eigen titelstrijd gezet! Het haalde de voorpagina's.

Ervaring.

Muys wordt steeds meer gevraagd. Dat is voor een arbiter belangrijk, want overal doet een scheidsrechter weer ervaring op die hem verder rijpt in zijn 'vak' "Steeds weer leer je", zegt Leon Muys, voor wie de Olympiade het allerhoogste is, "maar", zo weet hij, "er wordt per land maar een arbiter gevraagd en dat is voor Nederland Geurt Gijssen." Leon Muys krijgt voorlopig nog geen genoeg van het schaken. Hij zit boordevol energie. Een nieuwe uitdaging wacht alweer: hij is op 10 april 2002 benoemd tot bestuurslid van de OSBO (belast met bekercompetities en persoonlijke kampioenschappen). Voor hem is dat gesneden koek, want hij deed hetzelfde werk jarenlang in het bestuur van de LiSB.

Tekst: Frank Clevers